

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJLANTIRISH YO'LLARI VA ISTIQBOLLARI

Namangan Muhandislik-texnologiya instituti talabasi

Yoqubjonov Dostonbek Ravshanjon o`g`li

Gmail: dostonyoqubjono08@gmail.com

Namangan Muhandislik-texnologiya instituti talabasi

Rahimov Xusniddin Kozimjon o`g`li

Gmail: xrakhimov11@gmail.com

Namangan Muhandislik-texnologiya instituti talabasi

Mansuraliyeva Kamila Rustamovna

Gmail: kmansuraliyeva@gmail.com

Abstrakt. O'zbekistonning raqamli iqtisodiyotining murakkab manzarasini o'rjanib chiqqan ushbu maqola tadqiqot safariga, uning hozirgi holatini tahlil qilishga, to'sislarni yengib o'tishga va kelajak traektoriyalarini bashorat qilishga qaratilgan. Raqamli iqtisodiyot tomonidan uyushtirilgan seysmik siljishlar jahon miqyosida ro'y berayotgani sababli, O'zbekiston ham ortda qolmadi. Hukumat tashabbuslari va bozor dinamikasi to'lqinlariga minib, mamlakat raqamli landshaftda o'z o'rnini egallashga harakat qilmoqda. Ushbu maqolada O'zbekistonning raqamli iqtisodiyotini shakllantiruvchi ko'plab omillar ko'rib chiqiladi: infratuzilmaviy nuanslardan tortib tartibga solish murakkabliklarigacha, ta'lim imperativlaridan tortib innovatsion ekotizimlar rivojigacha. Bundan tashqari, u iqtisodiy dinamizmni rag'batlantirish, innovatsiyalarni jadallashtirish va O'zbekistonda inklyuzivlikni rag'batlantirish uchun raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning jozibali istiqbollarini va oqilona strategiyalarini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar. Raqamli iqtisodiyot, rivojlanish, infratuzilma, normativ-huquqiy bazalar.

Raqamli dunyo orqali hayajonli odisseyga qadam qo'yayotgan O'zbekiston iqtisodiy metamorfoz chorrahasida turibdi. Global paradigmalarni o'zgartiruvchi qudratli kuch bo'lmish raqamli iqtisodiyot O'zbekistonni raqobatbardoshlikni oshirish, innovatsiyalar va turmush darajasini yaxshilash va'dalari bilan o'ziga tortadi. Bizning hikoyamiz O'zbekistonning raqamli iqtisodiyoti konturlari bo'ylab sayr qilish, sirlarni ochish, muammolarni aniqlash va barqaror rivojlanish istiqbollarini tasavvur qilishda namoyon bo'ladi.

O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning hozirgi holati:

O'zbekiston o'zining raqamli odisseyida maqsadli ravishda olg'a siljib, taraqqiyotning muhim bosqichlari bilan belgilangan yo'lni belgilamoqda. Raqamli

landshaft internetga kirish, mobil aloqa va infratuzilma kengayishida jadal o'sishning guvohi bo'lmoqda. "Raqamli O'zbekiston" dasturi kabi hukumat tashabbuslari bilan mamlakat o'zgaruvchan energiyaga ega tarmoqlarga kirib borgan raqamli uyg'onish sari bormoqda. Jonli startap ekotizimlari va texnologik markazlarning paydo bo'lishi O'zbekistonda innovatsiyalar ishtahasi va tadbirkorlik g'ayrati ortib borayotganidan dalolatdir.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishdagi muammolar va to'siqlar:

Biroq taraqqiyot simfoniyasi fonida O'zbekiston raqamli yuksalishda to'siq bo'layotgan muammolar va to'siqlarning qarama-qarshi notalariga duch kelmoqda. Raqamli infratuzilmadagi tengsizliklar chekka hududlarga ta'sir qiladi va raqamli savodxonlik va ko'nikmalardagi bo'shliqlar farqni yanada kuchaytirmoqda. Tartibga soluvchi labirintlar va kiberxavfsizlik tahdidlari xayoloti raqamli landshaftga soya soladi. Moliyaviy resurslarga kirishning cheklanganligi raqamli startaplar va KO'B sub'ektlari intilishlarini bo'g'ib, o'sish uchun katta to'siqlar yaratadi. Ushbu kasalliklarni davolash uchun davlat boshqaruvi, sanoat sinergiyasi va fuqarolik jamiyati rezonansi tomonidan tashkil etilgan birgalikdagi sa'y-harakatlar simfoniyasi kerak.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish imkoniyatlari:

O'zbekistonni raqamli texnologiyalarning o'zgaruvchan salohiyatini o'zlashtirishga chorlayotgan muammolarni hal qiluvchi omil qatorida imkoniyatlar tig'i bor. Keng polosali ulanishni kengaytirish, ta'lim orqali raqamli aql-idrokni rivojlantirish, innovatsion ekotizimlarni rivojlantirish va raqamli tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha sa'y-harakatlarni taklif qiladigan keng imkoniyatlar ochilmoqda. Sun'iy intellekt, blokcheyn va narsalar internetining eng ilg'or sohalarini qamrab olgan O'zbekiston barcha sohalarda innovatsiyalar va samaradorlikka yo'l ochmoqda. Bundan tashqari, me'yoriy-huquqiy bazani mustahkamlash va simbiotik davlat-xususiy sheriklikni osonlashtirish raqamli ekotizimni yuqoriga olib boradigan sarmoyaviy dvigatellarni ishga tushiradi.

Raqamli iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish strategiyalari:

Raqamli iqtisodiyot uchun barqaror rivojlanish traektoriyasini aniqlash strategik imperativlar mozaikasini talab qiladi, ular bevosita ehtiyojlarni uzoq muddatli istiqbollar bilan uyg'unlashtiradi. Rasm raqamli infratuzilmaga sarmoya kiritish, raqamli savodxonlik va ko'nikmalarni rivojlantirish, innovatsiyalar uchun qulay tartibga solish muhitini yaratish, sarmoya oqimini osonlashtirish va innovatsiyalar va tadqiqotlar o'rtasidagi sinergiyani rivojlantirish orqali rivojlanmoqda. Ushbu ko'p qirrali yondashuv transformatsion salohiyat va inklyuziv o'sishni muvozanatlashtirib, O'zbekistonning raqamli odisseyiga zamin yaratadi.

O'zbekistonning raqamli iqtisodiyoti istiqboli va'da va salohiyat tasviri sifatida namoyon bo'ladi. Transformatsion odisseyga kirayotgan O'zbekiston raqamli

yuksalish yoqasida turibdi. Strategik investitsiyalar, tartibga solish murakkabligi va hamkorlikdagi sa'y-harakatlar orqali mamlakat innovatsiyalar gullab-yashnashi va farovonlik aks-sado beradigan jonli raqamli ekotizim sari yo'lni belgilamoqda. Raqamli asr simfoniyasi O'zbekistonni taraqqiyot va inklyuziv taraqqiyot ritmi bilan jaranglaydigan uyg'un simfoniya yaratishga chaqiradi.

Foydalanimgan Adabiyotlar:

1. Avazov, N. (2020). РОЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ . Архив научных исследований, 1(22).
2. Khotamov, I., & Avazov, N. (2020). I DIGITAL INNOVATION ACTIVITIES TODAY AND THEIR TYPES. Архив научных исследований, 1(11).
3. Avazov, N. (2020). СПОСОБЫ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ. Архив научных исследований, 1(22).
4. Натаниэль Поппер. Цифровое Золото. Невероятная история биткойна или о том, как идеалисты и бизнесмены изобретают деньги заново, 2016, 350 стр.
5. Евгений Филиппов. Криптовалюта от А до Я. STFOREX, 2017
6. Алекс Форк. Bitcoin. Больше чем деньги. 2014, 280 стр. 19.Efraim Turban, David King, Jae Kyu Lee, Ting-Peng Liang, Deborrah C. Turban. Elektronic Commerce: A Managerial and Social Networks Perspective. Eighth Edition. Springer Texts in Business and Economics. Library of Congress Control Number: 2014950448. Springer International Publishing Switzerland, 2015. - 821 pages.
7. Paul Vigna, Michael Casey. The Age of Cryptocurrency: How Bitcoin and the Blockchain Are Challenging the Global Economic Order. 2015, 384 p. 552
8. Melanie Swan. Blockchain: Blueprint for a New Economy, 2015, 152 pages.
9. Roger Wattenhofer. The Science of the Blockchain. 2016, 124 pages. 23.Phil Champagne. The Book of Satoshi: “The Collected Writings of Bitcoin Creator Satoshi Nakamoto”; 396 p. 2014.
- 10.Jeremy Clark. Bitcoin, blockchain, cryptocurrency, cryptology (A detailed and technical study of Bitcoin, blockchain, cryptocurrency, and cryptology); 499 стр. 2016
- 11.Jacob William. Blockchain: The Simple Guide To Everything You Need To Know. 2016, 69 pages.
- 12.www.wikipedia.ru – veb sayti
- 13.www.alpari.com – xalqaro miqyosdagi moliyaviy kompaniya sayti
- 14.www.coinspot.io/analysis – veb sayti